

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS

POLGÁRMESTERE

Békéscsaba, Szent István tér 7.

Ikt. sz.: XX.4-4/2024.

Előadó: dr. Sódar Anita

Mell.: FVS, TVP

Hiv. sz: -

Postacím: 5601 Pf. 112.

Telefon: (66) 523-800

Telefax: (66) 523-804

E-mail: szarvaspeter@bekescsaba.hu

NYILVÁNOS ÜLÉS napirendje
A döntéshozatal egyszerű többséget igényel!

Tárgy: Tájékoztató Békéscsaba és térsége
Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájáról
és TOP Plusz Városfejlesztési
Programtervéről

Előkészítő: Békéscsabai Városfejlesztési Nonprofit Kft.

Véleményező: Területfejlesztési Bizottság

Előterjesztés

Békés Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2024. február 21. napján tartandó nyilvános ülésére

Tisztelt Közgyűlés!

A 2021-2027-es európai uniós ciklus fenntartható városfejlesztési forrásainak (ERFA rendelet 11. cikk) felhasználásához integrált területi, városi stratégiák készítése szükséges.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: FVS) az Európai Unió elvárásait figyelembe vevő dokumentum, amelynek megtervezése és kidolgozása a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: TOP Plusz) dokumentumban rögzített elvek mentén kiválasztásra kerülő városok, illetve várostérségek számára a 2021-2027-es uniós forrásfelhasználás feltétele.

Békéscsaba Megyei Jogú Város azon három város közé tartozik, amelyek FVS-üket nem kizárólag a településhatárokon belülré vonatkozóan készítik, hanem a Békéscsabai járás minden települését magában foglaló településeggyüttesre.

Mind a megalapozó, mind pedig a stratégiai munkarésről elmondható, hogy a központi település mellett a szatellittelepülések helyzetével és fejlesztési szükségleteivel is foglalkozik; ebbe két város (Csorvás, Újkígyós), egy nagyközség (Doboz) és öt község (Csabasabadi, Gerendás, Kétsoprony, Szabadkígyós, Telekgerendás) tartozik.

Békéscsaba és térsége FVS-e az Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kiadott Módszertani Kézikönyv alapján került kidolgozásra. Ez utóbbi dokumentum a vonatkozó, hatályos európai uniós rendeleteken, alapelveken, stratégiákon és módszertanokon alapul, illetve a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Kormányrendelet) való összhang biztosításával készült annak érdekében, hogy a város szükség esetén a jelenleg érvényben levő Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (a továbbiakban: ITS) a

Kormányrendeletnek megfelelő módon, ugyanakkor az uniós elvárások figyelembevételével felülvizsgálhassa és módosíthassa.

Jelen FVS középtávra (2022-2027), teljes tervezéssel készült, azaz nem korlátozódik sem az önkormányzati hatáskörben megvalósítható beavatkozásokra, sem pedig a TOP Plusz forrásainak a felhasználására. A stratégiakészítés meghatározó elve a fenntarthatóság, amely magában foglalja a forráskombinációkon alapuló, pénzügyi fenntarthatóságot is, illetve a reziliens, zöld és digitális átmenetet szolgáló, várostérségben gondolkozó városfejlesztési gyakorlat kialakítását.

Az FVS tervezése során Békéscsaba a város hatályos ITS-ének adaptációjából indult ki és a Kézikönyv módszertana alapján felülvizsgálta, illetve újra tervezte jövőképét, a 2022-2027-es időszak kihívásaira reflektáló, középtávú célrendszerét, cselekvési tervét – mindezt várostérségi szintre is kiterjesztve. Ugyanakkor a tervezés során figyelemmel volt arra, hogy biztosítsa az összhangot a különböző, kapcsolódó hatályos fejlesztési dokumentumokkal (a magasabb területi szintűekkel és a települési szintű ágazati stratégiákkal egyaránt); illetve arra is, hogy az FVS megalapozza a további, helyi vagy térségi szintű jövőbeni stratégiai dokumentumokat.

A Módszertani Kézikönyv is rögzíti, hogy a városoknak egyre inkább alkalmazkodniuk kell a folyamatosan változó gazdasági-technológiai környezethez, az éghajlatváltozás kihívásaihoz, a digitalizáció folyamataihoz, valamint váratlan külső veszélyhelyzethez; illetve kezelniük kell mindezen tényezők társadalomra gyakorolt hatásait. Békéscsaba és térsége jövőképe és középtávú stratégiája megfogalmazása során mindezeket szintén figyelembe vette, fontos szempontként kezelve az alkalmazkodóképesség javítását.

Ennek megfelelően az alábbi dimenziók szerinti stratégiai tervezési megközelítés került alkalmazásra, amelyek egyaránt megjelennek a helyzetértékelés, a stratégiai fejezet célrendszere, és a cselekvési és finanszírozási terv, valamint a monitoring rendszer kidolgozása során:

Horizontális/ernyő megközelítésben: reziliens, rugalmasan alkalmazkodóképes város.

Öt fő tematikus dimenzió szerint:

- Prosperáló város – helyi gazdaságfejlesztési célok, befektetésösztönzés, innováció,
- Zöldülő város – zöld átállás megvalósítása egy zöldebb, klímaseમેlegesebb, klímaváltozáshoz alkalmazkodó várostérség érdekében
- Digitális város – digitális átállás megvalósítása a városi társadalom bevonásával,
- Megtartó város – társadalmi befogadás és közösségfejlesztés – népességmegtartás,
- Kiszolgáló város – épített és művi környezet, fenntartható területhasználat.

Az FVS egy olyan korszerű, dinamikus, élő dokumentum, amely egyaránt reflektál Békéscsaba és térsége meghatározó belső folyamataira, problémáira és a folyamatosan változó külső környezetre, amelyhez igazodva, szükséges alapelvként kezeli az alkalmazkodóképesség, a reziliencia erősítését.

Az FVS módszertani alapját a stratégiai ciklus menedzsment adja, amely megközelítés támogatja az egyes fázisok egymásra hatását, összekapcsolását, és biztosítja a teljes folyamat visszacsatolását.

Az FVS-ben meghatározott célrendszerre és beavatkozási területekre alapozva készül a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (a továbbiakban: TVP). Az IH által is jóváhagyott TVP-re Békéscsaba Megyei Jogú Város és térsége a teljes programidőszakra kiterjedő együttműködési megállapodást kötött az IH-val, amelynek része a várostérségre kiterjedő területi hatály, a forráskeret, a vállalt indikátor célok, az FVS 2024-ben esedékes felülvizsgálata, valamint a TVP keretében megvalósításra kerülő beruházások köre.

A TVP-ben a településeggyüttes számára rendelkezésre álló forráskeret legalább 25%-át a várostérség fejlesztésének céljára szükséges fordítani ún. térségi projektek végrehajtásával.

Térségi projekt lehet:

- fizikailag a központi városban megvalósuló, jelentős térségi hatású projekt;
- a szatellittelepüléseket érintő hálózatos projekt, amely minimum két, de lehetőség szerint minél több településen eredményez pozitív változást az adott szolgáltatás minőségében;
- szatellit települések egyedi projektjei.

Az IH iránymutatásai és a vonatkozó jogszabályok alapján Békéscsaba és várostérsége számára allokált TOP Plusz forrás (bruttó, Ft):

Kedvezményezett	1. prioritás	2. prioritás	3. prioritás ERFA	3. prioritás ESZA	6. prioritás	ÖSSZESEN
Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	5 014 161 368	1 412 584 773	2 359 274 772	2 414 000 000	1 417 000 000	12 617 020 913
Csabasabadi Községi Önkormányzat	67 000 000	0	0	0	0	67 000 000
Csorvás Város Önkormányzata	0	210 000 000	100 000 000	0	400 000 000	710 000 000
Doboz Nagyközség Önkormányzata	373 000 000	150 000 000	14 000 000	0	90 000 000	627 000 000
Gerendás Község Önkormányzata	198 000 000	0	0	0	0	198 000 000
Szabadkígyós Község Önkormányzata	398 000 000	0	0	0	0	398 000 000
Kétsoprony Község Önkormányzata	218 000 000	0	0	0	0	218 000 000
Telekgerendás Község Önkormányzata	239 000 000	0	0	0	0	239 000 000
Újkígyós Város Önkormányzata	523 000 000	0	0	0	225 000 000	748 000 000
ÖSSZESEN	7 030 161 368	1 772 584 773	2 473 274 772	2 414 000 000	2 132 000 000	15 822 020 913

Az előírások és iránymutatások alapján a mellékletek szerint elkészült Békéscsaba és térsége Fenntartható Városfejlesztési Starégiája és TOP Plusz Városfejlesztési Programterve, amelyet az IH is véleményezett.

A dokumentumokat a várostérségi szereplők képviselő-testületei elfogadták.

Fontos kiemelni, hogy a stratégiai dokumentum teljes körű felülvizsgálata fog megtörténni 2024. évben a 2022. évi országos népszámlálás települési és településrészi szintű adatai alapján, amely a helyzetértékelés aktualizálásának igényét vonja maga után. Szükségessé válik továbbá a prognózisok, trendek felülvizsgálata, a zöld és digitális átállás menetrendje, valamint a finanszírozási terv aktualizálása is.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a határozati javaslat alapján hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Békés Vármegye Önkormányzat Közgyűlése megismerte és elfogadja Békéscsaba és térsége Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájáról és TOP Plusz Városfejlesztési Programtervéről szóló tájékoztatást.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő: 2024. február 22.

A small, handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials, located in the bottom right corner of the page.